

Úvod:

Dlhodobé tendencie v krajinách EÚ smerujú k podpore cyklistiky ako spôsobu ekologickej dopravy najmä v mestách. Z výsledkov najnovšieho rozsiahleho prieskumu (EÚ) je zrejmé, že cestovanie v mestách na kratšie vzdialenosti (do 5 km) je dokonca rýchlejšie na bicykli než na aute. Štúdia taktiež preukázala, že až tretina všetkých jazd v mestách je kratšia než 3 km, využívanie osobných motorových vozidiel aj k takejto preprave je veľmi vysoké.

Z ich skúseností tiež vyplýva, že v mestách, kde sú pre dopravu bicyklom vytvorené priaznivé podmienky (cyklochodníky, zariadenia na odstavenie bicyklov...) sa v posledných rokoch podarilo obrátiť vývoj dopravy pozitívnym smerom a teda opäť sa zvyšuje počet ľudí jazdiacich na bicykli.

U nás je bicykel spravidla využívaný ako prostriedok ku jednorázovým víkendovým relaxačným jazdám a jazdám v okolí bydlísk - ako forma zábavy pre najmladšiu skupinu obyvateľstva. V našom meste sú v súčasnosti podmienky pre využitie bicykla ako prostriedku dopravy do práce, k nákupom, do úradov, na relaxáciu v intraviláne mesta veľmi zlé. Neexistujú žiadne komunikácie, ktoré by umožňovali bezpečný a príjemný spôsob dopravy na bicykli. Najhoršia situácia je medzi starou a novou časťou Detvy, medzi ktorými existuje len jediná komunikácia (cesta III. triedy), ktorá je už v súčasnosti dopravne veľmi zaťažená. Dochádza tu k častým stretom skupín cyklisti – motoristi, hlavne cez víkend, keď je počet spomínaných relaxačných jazd na bicykli vyšší. Spolu s ďalšími zdanlivo nepodstatnými skutočnosťami (hlboké, polámané, zle orientované poklapy krytov odvodňovacích šácht a dažďových vpustov na cestách, poškodené krajnice, absencia bicyklových stojanov pre uzamknutie bicykla pri verejných inštitúciách ...) sú tieto faktory dôvodom malého a hlavne nedostatočne bezpečného využívania bicykla ako dopravného prostriedku v meste Detva.

Počet bicyklov ako aj cyklistov využívajúcich sieť ciest v intraviláne mesta Detva pomaly narastá.

S tým priamo súvisí i aktuálny dopyt verejnosti po bezpečných a logických prepojeniach – samostatných cyklistických koridoroch v našom meste. Potreba riešiť túto situáciu minimálne vytvorením predpokladov pre systémové zmeny v riešení dopravy a zástavby mesta v budúcnosti je už dnes mimoriadne aktuálna.

V záujme riešenia situácie sme pred niekoľkými rokmi prezentovali tieto zámery na Odbore výstavby mesta Detva, povedali sme si o niektorých alternatívach, prisľúbili nám akceptovanie záujmov rozvoja cyklistickej dopravy v stavebných plánoch. V poslednom období sa však objavujú novostavby (súkromné stavby, stánky ...) na miestach, ktoré budú výraznou prekážkou v logickom spojení medzi hlavnými uzlami mesta Detva, ktoré budú prepojené samostatnými komunikáciami pre cyklistov podľa pôvodného zámeru.

Je zrejmé, že pre riešenie cyklo dopravy v našom meste nie je systémový rozvojový zámer.

Práve teraz je vhodná doba na presadenie zámeru riešenia plánov cyklochodníkov do ÚPD Mesta, nakoľko v tomto čase prebiehajú prípravné práce na ÚPD, v rámci ktorých bude veľmi vhodné zapracovať aj návrh riešenia cyklo dopravy. Odloženie tohto projektu (ktorého súčasťou je i táto štúdia) na neskôr by mohlo znamenať neriešenie tejto problematiky v rozvojových plánoch mesta a najmä do ÚPD, čo by malo pravdepodobne za následok zástavbu v intraviláne tak, že by tento zámer v budúcnosti nebol realizovateľný vôbec resp. len veľmi obtiažne.

Potešiteľné je, že odbor výstavby MÚ prisľúbil taktiež konkrétnu realizačnú podporu (aj finančnú) riešenia cyklo dopravy v meste Detva pokiaľ bude v ÚPD.

Tento projekt je zameraný na vytváranie systémových sociálnych a legislatívnych predpokladov k akceptovaniu bicykla ako bezpečného ekologického dopravného prostriedku v intraviláne mesta Detva.

Zámerom je zabezpečiť zapracovanie výstupov projektu do dlhodobých stavebných plánov a riešení dopravy v intraviláne mesta pre oddelenie automobilovej a cyklistickej dopravy tak, aby v čase (možno už v najbližších rokoch), keď spoločnosť dospeje do štádia kedy bude cyklistická doprava akceptovaná ako vhodný spôsob ekologickej dopravy hlavne pre krátke vzdialenosti, bola realizácia takéhoto zámeru vzhľadom na budúcu zástavbu mesta vôbec možná.

Ekologický dopad projektu sa prejaví najmä v budúcnosti. Veľmi dôležitý je tiež priamy sociálny dopad na verejnosť prezentovaním využitia bicykla ako alternatívneho – k prírode šetrného spôsobu dopravy voči vzrastajúcemu trendu prudkého rozvoja využívania automobilov.

Predmet projektu:

1. Projekt sa zaoberá zisťovaním stavu vybavenosti a návrhom krátkodobých opatrení pre zlepšenie využitia bicykla k doprave v meste
2. V rámci projektu sú riešené plány cyklistickej infraštruktúry:
 - hlavný mimoúrovňový cyklochodník mesta Detva
 - sieť vedľajších cyklochodníkov mesta
 - sieť diaľkových i miestnych značených cyklotrás mesta a blízkeho okolia (existujúce i plánované)

Vzhľadom na záujem spracovateľov územného plánu mesta boli do koncepcie riešenia cyklistickej dopravy v meste zahrnuté aj návrhy lokalít, kde by v budúcnosti mohli existovať oddychové zóny, športové a cyklistické areály.